

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ในบทนี้เป็นการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ สพฐ.ประกาศเป็นโรงเรียนเป้าหมายในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 28 โรงเรียน จำแนกเป็นโรงเรียนที่ผ่านการประเมินในระดับ OBECQA แล้ว จำนวน 12 โรงเรียน ที่ผ่านการประเมินในระดับ ScQA แต่ยังไม่ขอรับการประเมินในระดับ OBECQA จำนวน 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่ยังไม่เข้ารับการประเมินในระดับ ScQA จำนวน 14 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้จากการกำหนดแบบเฉพาะเจาะจง คือ โรงเรียนเป้าหมายในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 24 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2) โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัยสมบูรณ์กุลกันยา 3) โรงเรียนหาดใหญ่รัฐประชาสรรค์ 4) โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2 5) โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา 6) โรงเรียนวรรณาริเฉลิม จังหวัดสงขลา 7) โรงเรียนนวมินทราชูทิศ ทักษิณ 8) โรงเรียนสะเดา "ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์" 9) โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์ 10) โรงเรียนสตูลวิทยา 11) โรงเรียนกำแพงวิทยา 12) โรงเรียนพิมานพิทยาสรรค์ 13) โรงเรียนหาดใหญ่พิทยาคม 14) โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ 15) โรงเรียนรัตภูมิวิทยา 16) โรงเรียนมัธยมสิริวัณวรี 2 สงขลา 17) โรงเรียนควนเนียงวิทยา 18) โรงเรียนระโนดวิทยา 19) โรงเรียนสงขลาวิทยาคม 20) โรงเรียนนาทวีวิทยาคม 21) โรงเรียนเทพา 22) โรงเรียนควนโดนวิทยา 23) โรงเรียนท่าแพดุงวิทย์ และ 24) โรงเรียนละงูพิทยาคม

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ฝ่ายบริหารของสถานศึกษา (ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียนโดยตำแหน่ง) 1 คน ครู 5 คน และบุคลากรอื่นทางการศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้ปกครอง หรือนักเรียน 1 คน รวมทั้งสิ้น 161 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 สำหรับโรงเรียนที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและแนวทางส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. แล้ว จำนวน 45 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 จำนวน 10 ข้อ

ฉบับที่ 2 สำหรับโรงเรียนที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. เพื่อศึกษาสภาพปัจจัยและแนวทางการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (ScQA) จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 จำนวน 10 ข้อ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อสอบถามระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียน และปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลและปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียน

2. สร้างข้อคำถามในแต่ละประเด็นตามกรอบแนวคิดในการวิจัยได้แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ แต่ละฉบับแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล/สภาพปัจจัยของโรงเรียนที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ./ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. ตามแต่กรณี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับ มีความหมายดังนี้

5 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เช่นเดียวกับตอนที่ 2

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เป็นการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของประเด็นคำถาม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ให้ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) เลือกข้อที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนทั่วไป จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.9884 แสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง

6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามทางระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-office) ให้กลุ่มประชากร 28 โรง ๆ ละ 7 ชุด (หนังสือที่ ศธ 04246/4460, 4661 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2562) และติดตามการนำส่งทางระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์และแอปพลิเคชัน line รายโรง

2. ได้รับแบบสอบถามคืนเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 โรง (คิดเป็นร้อยละ 85.71 ของประชากร) จำแนกเป็น

แบบสอบถามฉบับที่ 1 ได้รับคืน 14 โรง คิดเป็นร้อยละ 100.00

แบบสอบถามฉบับที่ 2 ได้รับคืน 10 โรง คิดเป็นร้อยละ 71.43

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้โรงเรียนเป็นหน่วยในการวิเคราะห์ (unit of analysis) มีรายละเอียดดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามแลวนำข้อมูลที่ได้อัปโหลดด้วยโปรแกรม Excel

2. ดำเนินการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล

3. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การพรรณนาข้อมูลเพื่ออธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าความถี่ (frequencies) และคารอยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/ สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 และการวิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา การบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16 ที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สฟฐ.แล้ว/ ยังไม่เข้ารับการประเมินตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สฟฐ. ตามแต่กรณี สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 2006) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบคุณภาพ/ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และ
พัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และ
พัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และ
พัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพ อยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/สภาพปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารจัดการระบบ
คุณภาพ/ แนวทางการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน และ
พัฒนาการบริหารจัดการระบบคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด